

فلسفه موزه

برای قرن بیست و یکم

مجموعه فلسفه غرب | ۱۰۷ | فلسفه انضمامی | ۸ |

---

www.ketab.ir

این کتاب ترجمه‌ای است از:
Museum Philosophy for the Twenty-first Century,
edited by Hugh H. Genoways,
Altamira Press 2006.

عنوان: فلسفه موزه برای قرن بیست و یکم
ویراستار: هیو ه. جنویر متز: کرس سامانیان، مریم الماسی
مشخصات نشر: تهران: حکمت، ۱۳۸۸
مشخصات ظاهری: ۵۱۲ صفحه
شابک: 978-964-244-187-7
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
عنوان اصلی:

Museum Philosophy for the Twenty-first Century, 2006

موضوع: موزه‌ها -- فلسفه، Museums -- Philosophy

موضوع: موزه‌ها -- تاریخ‌نویسی، Museums -- Historiography

موضوع: موزه‌ها -- مدیریت، Museums -- Management

موضوع: موزه‌داری -- تاریخ‌نویسی

موضوع: Museum techniques -- Historiography

شناسه افزوده: جنویز، هیو ه.، ۱۹۴۰-م.، ویراستار

شناسه افزوده: Genoways, Hugh H

شناسه افزوده: سامانیان، کورس، ۱۳۵۵-، مترجم

شناسه افزوده: الماسی، مریم، ۱۳۶۹-، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ف۸/ام۷

رده‌بندی دیویی: ۰۶۹

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۴۵۸۳۵۵

انتشارات حکمت

تهران، خیابان انقلاب، ابتدای ابوریحان، شماره ۹۴، کدپستی: ۱۳۱۵۶۹۴۱۶۴

تلفن: ۶۶۴۱۵۸۷۹ / ۶۶۴۶۱۲۹۲ نمایر: ۶۶۴۰۶۵۰۵

پستال: ۰۲۱۶۶۹۵۰۹۸۷

www.hekmat-ins.com

hekmat@b

info@hekmat-ins.com

hekmatpub

فلسفه امروزه برای قرن بیست و یکم

ویراستار: د. ه. جنویز

مترجمان:

کورس سامانیان (دانشیار دانشگاه تهران)

مریم الماسی

ویراستاران:

ناهیده کاظم‌زاده گنجی

علی معظمی

چاپ اول: ۱۳۹۸ ش. ۱۴۴۱ ق.

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۴-۱۸۷-۷

حروفچینی و صفحه‌آرایی: واحد تولید حکمت

چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر کیمیای حضور

(کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است)

تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه (از قبیل چاپ، فتوکپی، الکترونیکی، صوت و تصویر) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

۹۸۰۰۰ تومان

فهرست

۱۱	پیش‌گفتار
۱۵	مقدمه
۲۳	۱. قبول مسئولیت: درس‌های بیابان‌شناسی هیلده‌هاین
۴۱	۲. ذهن به مثابه فعل دیوید کار
۵۷	۳. موزه: جایی که تمدن‌ها با هم برخورد می‌کنند یا جای متمدن می‌شوند؟ تیموتی و. لوک
۶۹	۴. ملاحظات حقوقی و اخلاقی در اکتساب‌های موزه مرلین فلن
۱۰۵	۵. ارتباط، خاطره و مأموریت‌های موزه‌ها شیرین سوچی
۱۲۵	۶. موزه‌ها و بی‌قراری ژان پُل مارتینون

- ۱۴۳ ۷. فلسفه و اهداف موزه
دانلد پرتزیوسی
- ۱۵۹ ۸. الزامات اخلاقی نهادها، مسئولان و مدیران در راستای حفاظت و مراقبت از مجموعه‌های موزه
مایکل ا. ماریس
- ۱۹۵ ۹. تا وقتی که سبزه می‌روید: فلسفه آموزشی من
چارلز دیلی
- ۲۰۹ ۱۰. مراکز علمی ایجاد فضایی برای خلاقیت در قرن بیست و یکم
لزلای بوش و جنیفر ل. مارتین
- ۲۲۷ ۱۱. تجدید قرارداد: ماعی و پرکلی
داگلاس شارون
- ۲۴۵ ۱۲. موزه و عدالت (بی عدالتی)
جنیفر آیشنت
- ۲۶۵ ۱۳. ذهن خود را باز کنید: فعالیتی فراگیر
هلن کوکسال
- ۲۸۵ ۱۴. موزه‌های آمریکایی‌های آفریقایی تبار در قرن بیست و یکم
کریستی س. کولمن
- ۳۰۵ ۱۵. یادگیری با نگاه کردن: آینده موزه‌ها
فرانکلین و. رابینسون
- ۳۱۳ ۱۶. تقاضای سکوت: برگرداندن هنر به موزه هنری
دیدیه مالور
- ۳۳۷ ۱۷. ارزش‌ها، حمایت، و علم: به سوی فلسفه‌ای تجربی برای مدیریت باغ و وحش‌ها و آکواریوم‌ها
تری ل. میپل و سوما مالوآراپو

- ۳۸۱ ۱۸. رویکردهای فعلی در اداره و مدیریت موزه‌های اروپا
پاتریک ج. بویلن
- ۴۱۳ ۱۹. خطاب به اعضای حرقه موزه
هیو ه. جنویز
- ۴۳۷ ۲۰. قدرت آموزشی موزه
ایدا ز. هوپر-گرینفیل
- ۴۵۷ ۲۱. تهنیت‌ها به مخاطبان موزه: فرصتی استثنائی
جفری ه. پاج
- ۴۷۱ ۲۲. موزه‌ها چگونه می‌توانند در قرن بیست و یکم بازدیدکنندگان
را به خود بخوانند
اسکات گ. پاریس
- ۴۹۳ ۲۳. انتخاب‌های جامعه، دغدغه‌ها، و موزه
رابرت ر. آرچبالد
- ۵۰۷ نمایه

پیش‌گفتار

فلسفه از چيستی - رایج و چگونگی پدیده‌ها و نیز از کارکردهای آن پدیده‌ها و مفاهیم در بسترهای مختلف، سخن می‌گوید. از زمان آشنایی با حوزه‌های نظری مرتبط با میراث فرهنگی و موزه، پیوسته به دنبال این چيستی، چگونگی و چرایی بودم که در مبانی نظری مرتبط با آن حوزه همچون حفاظت و مرمت و مبانی موزه تجلی می‌شد. جست‌وجوی من برای یافتن این اصول تحت عنوان «فلسفه موزه» فقط به این کتاب معطوف شد. یکی از لایل فقر منابع در این حوزه را شاید بتوان تنوع و پراکندگی نظریات و نداشتن انسجام و یکپارچگی تحت عنوانی خاص همچون فلسفه موزه دانست.

حتی جست‌وجو در فهرست دانشنامه فلسفه استنفورد نیز را به حایب نبرد. طی تماس با مؤسسه مربوط به دانشنامه مزبور، پاسخ درستی این بود که دانشنامه به حوزه‌های خرد نظیر موزه نمی‌پردازد و موضوعات و مفاهیم جامع‌تر را دربر می‌گیرد. این در حالی است که برخی از همان مفاهیم نمایه‌شده در دانشنامه استنفورد، در بستر موزه تجلی یافته، مفهوم خاص خود را بروز می‌دهد. با این حال و با وجود این همه موزه در دنیا، ما هنوز مفهوم فلسفه موزه را به‌طور خاص و مشخص نداریم و مباحث مربوط، بیشتر مرتبط با

فیلسوفان، تاریخ‌دانان، استادان، جامعه‌شناسان و طیف گسترده‌ای از افرادی هستند که در دانشگاه‌ها یا نهادهایی چون موزه، راه‌حل‌هایی فلسفی و اخلاقی برای موزه‌ها ارائه می‌دهند.

اما واقعاً موزه‌ها باید کدام فلسفه یا مأموریت اصلی را دنبال کنند؟

شاید مطالعه پاسخ‌ها به این پرسش، راهنمای ما در انتخاب مسیرهای مناسب برای موزه‌ها در ایران باشد. اصولاً اندیشیدن در حوزه موزه و چارچوب چارچوب‌های و چگونگی آن، پایه اصلی اقدامات و اندیشه‌ها در موزه است و به ندرت می‌توان به اصل اندیشیدن به‌شمار می‌آید. امیدوارم این کتاب بتواند علاوه بر کمک به اندیشیدن در حوزه موزه، برای مخاطبان حوزه فلسفه و به‌کارگیری مباحث فلسفی در موزه نیز مفید باشد.

همین‌جا که سعی از اندیشیدن رفت، بر خود لازم می‌دانم از استادان خود در دوران تحصیل در دانشگاه که مرا یاری کردند و مرا به انگلستان که بیش از اندیشه‌ها، اندیشیدن را از آنها آموختم، قدردانی کنم. نام آن بزرگواران عبارت‌اند از: آیلین گرینهیل^۱، ریچارد سندل^۲، سوزان پیرس^۳، سایمون نل^۴، آن بریسبیرد^۵، ویویان گلدینگ^۶، دیوید ایونز^۷، سندرا دودلی^۸، لیزانه گیسون^۹، راس پاری^{۱۰}، شیل واتسون^{۱۱}، سوزان مک‌لید^{۱۲}.

1. Professor Emeritus Eilean Hooper Greenhill

2. Professor Richard Sandell

3. Professor Emeritus Susan Pearce

4. Professor Simon Knell

5. Dr Ann Brysbaert

6. Dr Viv Golding

7. Dr David Unwin

8. Dr Sandra Dudley

9. Dr Lisanne Gibson

10. Dr Ross Parry

11. Dr Sheila Watson

12. Dr Suzanne MacLeod

با توجه به اینکه از حوزه حفاظت و مرمت و در بستری شیء محور پرورش یافته بودم، حضور در آن محیط و شنیدن و خواندن مباحثی که مفهوم محور و مخاطب محور بود، سهم اصلی را در چرخش و ارتقای نوع نگاه من به سمت مباحث مبانی فکری و بنیادین حوزه موزه، گالری و میراث فرهنگی و تاریخی در جهت رویکرد مخاطب محور و مفهوم محور و انشای نقش های اجتماعی موزه و گالری در دنیای معاصر داشته است. لازم می دانم از سرکار خانم مریم الماسی که نخستین فارغ التحصیل مقطع ارشد من در رشته مطالعات موزه در ایران است، سپاسگزاری کنم، زیرا ترجمه اثر کتاب بدون همکاری و تلاش ایشان مقدور نبود. همچنین از سرکار خانم اهما، که جی برای ویراستاری اثر پس از ترجمه کتاب تشکر می کنم. تلاش های تشکلات حکمت به ویژه مدیریت مجموعه جناب آقای غفاری و پیگیری های سرکار خانم زرگرده و جناب آقای دکتر امیر مازیار و همکاران آن مجموعه برای انتشار کتاب ستودنی است.

کورس سامانیان

دانشیار گروه مطالعات موزه، مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی

دانشگاه هنر

تهران، ۲۶ تیر ۱۳۹۸